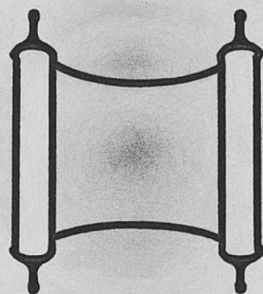

בס"ד

The Rebbe
Sichas Nun Beis
Parshas Vayechi

Dedicated To:

ר' נחום אהרן & חיה
ליטשקאווסקי

May Hashem pour Shefa upon you

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

משיחות ליל ויום גימל פֿרשֿת ויחי, עֶשְׂרֵה בְּטֵבֶת (יִהְיֶה לְשִׂמְחָה), וְשַׁבַּת פֿרֶשֶׁת ויחי, י"ד טֵבֶת
שְׁנַת חֲמִשָּׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם.

From the talks of the night and day, the third day of Parashat Vayechi, the Fast of the Tenth of Tevet (which will be transformed into joy), and Shabbat, Parashat Vayechi, the fourteenth of Tevet, the Hebrew year five thousand seven hundred fifty-two [1991–1992].

Introduction

Rabbi Menachem Mendel Schneerson (1902–1994), known as the Lubavitcher Rebbe, served as the seventh leader of Chabad-Lubavitch and articulated a comprehensive vision of Torah, redemption, and lived Jewish purpose in the final generation before the geulah. In this maamar, delivered from the talks of the night and day of the third day of Parashat Vayechi, the Fast of the Tenth of Tevet, and Shabbat Parashat Vayechi, the fourteenth of Tevet, in the Hebrew year five thousand seven hundred fifty-two [1991–1992], the Rebbe weaves together the themes of Vayechi, the fast of Asarah b'Tevet, and the inner mechanics of exile and redemption to show how the very beginning of destruction already contains the seed and structure of the ultimate and eternal rebuilding.

(א)

A. Parashat Vayechi is the conclusion and seal of the first book, also in superiority and importance, of the Five Books of the Torah, the Book of Bereishit, also meaning “beginning” or “head,” which is called the Book of the Upright, the book of Abraham, Isaac, and Jacob, who are called upright ones.

פֿרשֿת ויחי היא סיום וחותם ספֿראשון, גם
במעלה ונתנוּת, דחמשה חומשי תורה, ספֿר
בראשית, גם מלשון ראש, הנקרא ספֿר הישר, ספֿר
אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים.

“The deeds of the fathers are a sign for the children,” which constitutes instruction and a giving of strength for the totality of the service of the children, all the children of Israel, which begins with “These are the names of the children of Israel” (Exodus 1:1) and continues throughout all four books that follow, and throughout all twenty-four holy books of Torah, Prophets, and Writings, until the Book of Chronicles, recounting the days of the children of Israel until the end of all generations.

מעשה אבות סימן לבנים (בראשית רבה), שמנה
הוראה ונתנוּת פח לכללות עבודת הבנים, כל בני
ישראל, שמתחילה בואלה שמות בני ישראל
(שמות א:א), ונמשכת בכל ארבעת הספרים
שלאחריו זה, ובכל עשרים וארבעה ספרי קדש
בתורה נביאים וכתובים, עד לדברי הימים, דברי
ימי בני ישראל עד סוף כל הדורות.

There is an emphasis in the name and the content of the parashah in which the first book of the Torah is concluded and sealed.

ומדגש בשמה ובתכנה של הפרשה שבה מסיימים
וחותמים את הספר הראשון שבתורה.

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

The name of the parashah, "Vayechi Jacob," for since Jacob is the chosen of the fathers, the life of Jacob constitutes the totality of the Book of the Upright, the book of Abraham, Isaac, and Jacob, and through him all the matters of the fathers in the Book of the Upright are drawn down to all the children of Israel.

שם הפרשה, ויחי יעקב, שפניו שיעקב הוא בחיר האבות, מהיום חיי יעקב את סף הכל דספר הישר, ספר אברהם יצחק ויעקב, ועל ידו נמשכים לכל בני ישראל כל עניני האבות שבספר הישר.

The drawing down itself is in a manner of directness, "the upright behold His countenance" (Psalms 11:7), until the state and condition of "Vayechi Jacob" is effected in all the children of Israel until the end of all generations.

והמשכה עצמה היא באופן ישר יחזו פנימו (תהלים י"א:ז), ועד שנעשה המעמד ומצב דויחי יעקב אצל כל בני ישראל עד סוף כל הדורות.

The content of the parashah is Jacob's blessing to his sons, and before this also his blessing to the sons of Joseph, Ephraim and Manasseh, "like Reuben and Simeon they shall be to Me" (Genesis 48:5).

ותכן הפרשה, ברפת יעקב לבניו, ולפני זה גם ברפתו לבני יוסף, אפרים ומנשה, כראובן ושמעון (יהיו לי) (בראשית מ"ח:ה).

This is a drawing down, for "blessing" is an expression of drawing down, of the matters of Jacob to all his sons, the twelve tribes, who include all the children of Israel until the end of all generations.

המשכת, שברכה היא מלשון המשכה, עניני יעקב לכל בניו, שנים עשר השבטים, שכוללים את כל בני ישראל עד סוף כל הדורות.

And in the wording of our Sages of blessed memory: "Jacob our father did not die; just as his offspring are alive, so too he is alive" (Taanit 5b).

ובלשון חכמינו זכרונם לברכה: יעקב אבינו לא מת, (מה) זרעו בחיים אף הוא בחיים (תענית ה' ע"ב).

This means that the life of Jacob is eternal life, through this that it is drawn down within his offspring and the offspring of his offspring until the end of all generations.

שחיי יעקב הם חיים נצחיים, על-ידי זה שנמשכים אצל זרעו וזרע זרעו עד סוף כל הדורות.

"His offspring are alive," meaning true life, through the enduring existence of the moon, the lunar permanence, of the month of Tevet, in complete fullness.

זרעו בחיים, חיים אמתיים, על-ידי קימא סיהרא דחודש טבת באשלמותא.

That is, the moon of the month of Tevet is found in its full completeness, including and together with the completeness of the Fast of the Tenth of Tevet, as will be explained further on.

נמצאת הלבנה דחודש טבת בשלמותה, כולל ובמיחד השלמות דעשרה בטבת, כדלקמן.

(ב)

By prefacing with an explanation of the unique matter of the Fast of the Tenth of Tevet:

ובהקדם באור ענינו המיוחד של עשרה בטבת

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

On the Tenth of Tevet, one of the four fasts whose obligation is by enactment of the Scribes, there is a stringency relative to the other fasts.

בַּעֲשֶׂרָה בְּטַבַּת, אֶחָד מִד' הַצּוּמוֹת שֶׁחַיִּיבִים מִדְּבָרִי סוֹפְרִים, יֵשְׁנו חֹמֶר לִגְבִי שְׁאָר הַצּוּמוֹת.

This is so even in comparison to the Ninth of Av, whose night is like its day, unlike the other fasts instituted by the Scribes, which apply only during the day and not at night.

וְאִפְלוּ לִגְבִי תַשְׁעָה בָּאָב שֶׁלִּילּוֹ כְּיוֹמוֹ, דִּלְא בְּשָׁאָר הַצּוּמוֹת שֶׁמִּדְּבָרִי סוֹפְרִים שָׂהֵם רַק בַּיּוֹם וְלֹא בַּלַּיְלָה.

It is comparable to the fast of Yom Kippur, whose obligation is from the Torah, in that even if it were to fall on Shabbat, it could not be postponed to another day.

בְּדִגְמַת הַצּוֹם דְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁחַיִּיבוֹ מִן הַתּוֹרָה, שֶׁאִפְלוּ הֵיָה חֵל בְּשַׁבָּת לֹא הָיוּ יְכוּלִין לְדַחְתּוֹ לְיוֹם אַחֵר.

This refers to the period when months were sanctified based on eyewitness testimony, including a span of time after the destruction, when there was an authorized court that sanctified based on sighting.

בְּזִמְנֵי שֶׁהָיוּ מְקַדְּשִׁין עַל־פִּי הָרֹאֶה, כּוֹלֵל גַּם מִשְׁפָּחָה זְמַן לֹא־חָרִי הַחֲרָבָה, כְּשֶׁהָיָה בֵּית דִּין סְמוּךְ שֶׁהָיוּ מְקַדְּשִׁין עַל־פִּי הָרֹאֶה.

The reason is because it is stated regarding it, "on this very day," as with Yom Kippur.

מִפְּנֵי שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, כְּמוֹ בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים.

It may be explained as follows: the four fasts were established because of four events connected with the destruction, which occurred in sequence.

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר הַהִסְבָּרָה כֵּן: ד' הַצּוּמוֹת נִקְבְּעוּ בְּגִלְגַּל ד' מֵאֲרָעוֹת הַקְּשׁוּיִים עִם הַחֲרָבָה שֶׁאֲרָעוּ בְּהִמְשָׁךְ זֶה לָזֶה.

In order of the events: on the Tenth of Tevet, the king of Babylon laid siege to Jerusalem;

וְעַל סֵדֶר הַמֵּאֲרָעוֹת: בַּעֲשֶׂרָה בְּטַבַּת, סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל עַל יְרוּשָׁלַיִם וְהִבִּיֵּאָה בְּמִצּוֹר.

On the Seventeenth of Tammuz, Jerusalem was breached;

בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז, הִבְקָעָה יְרוּשָׁלַיִם.

On the Ninth of Av, the Temple was destroyed, both the First and the Second;

בְּתַשְׁעָה בָּאָב, חָרַב הַבַּיִת בְּרִאשׁוֹנָה וּבִשְׁנִיָּה.

And on the Third of Tishrei, Gedaliah son of Achikam was killed, and the remaining ember of Israel was extinguished.

וּבִשְׁלִישִׁי בְּתִשְׁרִי, נִהָרַג גְּדַלְיָה בֶּן אַחִיקָם וְנִכְבְּתָה אֶתְחַלַּת יִשְׂרָאֵל הַנִּשְׁאָרָה.

Since on the Tenth of Tevet was the beginning of the entire chain of events of the destruction, the beginning has greater force regarding what follows, and at times even regarding the conclusion.

וְכֵיוֹן שֶׁבַּעֲשֶׂרָה בְּטַבַּת הָיְתָה הַתְּחִלָּה כָּל הַמִּשְׁפָּחָה הַמֵּאֲרָעוֹת שֶׁל הַחֲרָבָה, וּבִהְתְּחִלָּה יֵשׁ תְּקֵף גָּדוֹל יוֹתֵר לִגְבִי הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלֹּא־חָרִי זֶה.

Therefore, it has greater stringency than the other fasts associated with the continuation and conclusion of the destruction.

לְכֵן יֵשׁ בּוֹ חֹמֶר גָּדוֹל יוֹתֵר מִשְׁאָר הַצּוּמוֹת הַקְּשׁוּיִים עִם הַמִּשְׁפָּחָה וְסוֹף הַחֲרָבָה.

From this we also understand regarding the positive element of the fasts, that the Tenth of Tevet is the beginning and opening of the positive element found in all the fasts.

וּמִזֶּה מּוֹכֵן גַּם בְּנוֹגַע לַעֲנִיָּן הַטּוֹב שֶׁבַּצּוּמוֹת, שֶׁעֲשֶׂרָה בְּטַבַּת הוּא הַהִתְחִלָּה וְהַפְתִּיחָה לְהַעֲנִיָּן הַטּוֹב שֶׁבְּכָל הַצּוּמוֹת.

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

Therefore it possesses this in even greater measure and strength than the other fasts, including the Ninth of Av, on which Mashiach our righteous one was born, the beginning of the redemption.

This follows the principle that every opening of a new matter in holiness has unique strength.

שְׁלֹכֵנו הָרִי זֶה בִּיטָר שְׂאֵת וּבִיטָר עֵז מִבְּשָׂאָר הַצּוּמוֹת,
כּוֹלֵל גַּם תְּשׁוּבָה בְּאֵב שׁוּבוֹ נוֹלֵד מִשִּׁיחַ צִדְקָנוּ,
הַתְחֵלַת הַגָּאֻלָּה.

בְּכָכֵל פְּתִיחַת דְּבַר חֲדָשׁ בְּעִנְיָנֵי קְדוּשָׁה.

(ג)

Explanation of the matter: a fast day is, in the wording of Scripture, “a day of favor unto the Lord” (Isaiah 49:8). As explained by Rabbeinu the Elder in Iggeret HaTeshuvah, the desired fast is a “day of favor,” an “auspicious time,” regarding repentance.

וּבְאוּר הָעִנְיָן: יוֹם הַתַּעֲנִית הוּא (כְּלִשׁוֹן הַכְּתוּב) יוֹם
רְצוֹן לַה' (יִשְׁעִיָּהוּ מ"ט:ח), כְּפִי שְׂמִיכָאָר רַבְּנוּ הַזָּקֵן
בְּאֵגְרַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁהַצּוֹם הַנִּרְצָה הוּא יוֹם רְצוֹן, עֵת
רְצוֹן.

Through repentance the destruction and exile are nullified and redemption is brought. “Israel are redeemed only through repentance,” and “the Torah has already promised that Israel will ultimately repent, and immediately they are redeemed” (Sanhedrin 97b; Rambam, Laws of Repentance 7:5).

בְּנוֹגַע לְעִנְיָן הַתְּשׁוּבָה, שֶׁעַל יְדֵה מְבִטְלִים הַחֲרָבָה
וְהַגָּלוּת וּמְבִיאִים הַגָּאֻלָּה, אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין אֶלָּא
בְּתְשׁוּבָה, וּבְכָר הַבְּטִיחָה תוֹרָה שְׂסוּף יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה וּמִיָּד הֵן נִגְאָלִין (סִנְהֶדְרִין צ"ז ע"ב; רַמְבַּ"ם
הַלְכוֹת תְּשׁוּבָה ז:).

This intention of the fast, repentance that nullifies destruction and exile and brings redemption, is emphasized on the Tenth of Tevet more than on the other fasts.

וְעִנְיָן זֶה מְדַגֵּשׁ בַּעֲשָׂרָה בְּטִבֵּת יוֹתֵר מִבְּשָׂאָר
הַצּוּמוֹת.

When the king of Babylon laid siege to Jerusalem, he had not yet struck Jerusalem itself, neither its houses nor, certainly, the primary House, the Holy Temple.

כְּשֶׁסָּמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל עַל יְרוּשָׁלַיִם וְהִבִּיאָה בְּמָצוֹר, עָדִין
לֹא פָּגַע בִּירוּשָׁלַיִם עַצְמָהּ, בְּהַבְתִּים שָׁבָהּ, וּבִדְאִי לֹא
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

He had not even breached the wall that surrounds and protects Jerusalem; the wall remained complete, and the king of Babylon remained outside it.

וְאֶפְלוּ לֹא בָחוּמָה שְׂמִקִּיפָהּ וּמִגְנָהּ עַל יְרוּשָׁלַיִם, שְׁגָם
הַחוּמָה הִתְּהָה בְּשִׁלְמוּתָהּ, וּמֶלֶךְ בָּבֶל נִשְׁאָר מִחוּץ
לְהַחוּמָה.

Unlike the later events for which the other fasts were established, here the very fact that he encircled the wall and imposed a siege, with no exit and no entry, was itself an undesirable matter warranting a fast.

מִה־שְׂאִי־יָפֶן בְּמִאֲרָעוֹת שְׁלֹא־תִרְיָנָהּ. אֶלָּא שֶׁעַצְמָם
הַעֲבָדָה שֶׁהִקִּיף אֶת הַחוּמָה וַעֲשָׂה מָצוֹר עַל יְרוּשָׁלַיִם,
בְּאֶפֶן שְׂאִין יוֹצֵא וְאִין בָּא, הוּא עִנְיָן בְּלִתי רְצוֹי עַד
לְקַבִּיעַת תַּעֲנִית.

The intent of this event, a siege alone without harming Jerusalem itself, not even its wall, was to arouse Israel to immediate repentance.

וְהַכּוֹנֵה בְּמִאֲרָע זֶה, מָצוֹר עַל יְרוּשָׁלַיִם מִבְּלִי לְפָגוּעַ
בִּירוּשָׁלַיִם עַצְמָהּ וְאֶפְלוּ לֹא בָחוּמַת יְרוּשָׁלַיִם, הִתְּהָה
לְעוֹרֵר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה מִיָּד.

The Rebbe Sichas Nun Beis Vayechi

Through this, the undesirable matter would be nullified from its outset, and consequently the chain of undesirable events of destruction and exile would not ensue.

שעל-ידי-זוה יתבטל הענין הפלתי רצוי מתחלתו, ובמילא לא יבוא מזה המשך המארכות הפלתי רצויים דהחרבן והגלות.

It follows that on the Tenth of Tevet the “auspicious time” for repentance is emphasized more than on the other fasts.

הארץ ונמצא, שבעשרה בטבת מדגש העת רצון בנוגע לעבודת התשובה יותר מבשאר התעניות.

For there was no actual destruction, since even the wall of Jerusalem remained intact; rather, a matter intended to arouse repentance so that Jerusalem and the Holy Temple would remain complete.

פיון שלא היה בו חרבן בפעל, שהרי גם חומת ירושלים נשארה בשלמותה, כי אם דבר לעורר לתשובה, שעל-ידי-זוה ישארו ירושלים ובית המקדש בשלמות.

(ד)

It may be further explained regarding the unique character of the Fast of the Tenth of Tevet, both with respect to the beginning of the destruction of the Holy Temple and, primarily, with respect to the beginning of the redemption and the building of the Holy Temple.

ויש להוסיף בבאור ענינו המיוחד של עשרה בטבת – הן בנוגע להתחלת החרבן דבית-המקדש והן ובעקר בנוגע להתחלת (הגאולה ו) בננו בית-המקדש

Regarding the siege of Jerusalem on the Tenth of Tevet, we find in the prophecy of Ezekiel: “Take for yourself an iron pan and set it as an iron wall between you and the city... and it shall be in siege... it is a sign to the House of Israel” (Ezekiel 4:3).

בהנוגע להמצור על ירושלים (בעשרה בטבת) מצינו בנבואת יחזקאל ואתה קח לך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר ברזל בינך ובין העיר גוי והיתה במצור גוי אות היא לבית ישראל

It may be said that the sign of the siege by means of iron alludes also to the destruction of the Holy Temple, for iron is excluded from the Temple.

ויש לומר, שבהסימן להמצור על-ידי ברזל נרמז גם חרבן בית-המקדש – כי, ברזל מושלל בבית-המקדש.

As it is written: “And the House, when it was built, was built of whole stone... and hammer and axe, any iron tool, was not heard in the House while it was being built” (I Kings 6:7).

כמו שפתוב והבית בהבנתו אכן שלמה גוי ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו

For iron is associated with destruction of the Temple, as stated in the Midrash: “And this is the offering... gold and silver and copper,” but iron is not written there, neither in the Tabernacle nor in the Temple, because Edom is compared to iron, and they destroyed the Temple.

פיון ששיד לחרבן בית-המקדש, כדאיתא במדרש וזאת התרומה גוי זהב וכסף ונחשת .. אבל ברזל אין קתיב כאן לא במשכן ולא במקדש למה שנמשל בו אדום שהחרבו בית-המקדש

The rectification of this is through iron of holiness. Our Sages said: “Any Torah scholar who is not firm like iron is not a Torah scholar,” as it is written: “A land whose stones are iron,” do not read “its stones” but “its builders” (Ta’anit 7a).

והתקון לזה על-ידי ברזל דקדושה. אמרו חכמינו ו”ל כל תלמיד-חכם שאינו קשה כברזל אינו תלמיד-חכם .. דקתיב ארץ אשר אבניה ברזל אלתתקרי אבניה אלא בונה

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

This is the positive aspect of “stiff-neckedness,” the strength and firmness, iron, of the essence of the soul, by which the iron of the opposite side, the hardness of the evil inclination, is nullified.

This is especially connected to the Tenth of Tevet, for the intent of the siege, a siege alone without harming even the wall of Jerusalem, was to arouse repentance so that the wall of Jerusalem would remain complete.

In Divine service this is guarding the integrity of the Torah, “I am a wall, this is Torah,” with the strength and firmness of iron of holiness; its stones, meaning its builders, Torah scholars, are iron.

Moreover, even the intent and ultimate purpose of the chain of events from the siege until the iron acted in the destruction, due to the lack of repentance, is that there be complete iron of holiness in the building of the Third Temple.

It is stated in the Midrash that “gold, silver, and copper” correspond to the three Patriarchs: gold is Abraham, silver is Isaac, and copper is Jacob.

And according to what is known, that the Temples correspond to Abraham, Isaac, and Jacob: Abraham, of whom it is written “mountain”; Isaac, of whom it is written “field”; Jacob, who called it “house.”

It may be said that gold, silver, and copper correspond to the three Temples: gold to the First Temple, silver to the Second Temple, and copper to the Third Temple.

The explanation is that through Jacob, whose matter is Torah, there is also the refinement of “copper,” from the term “serpent,” the primordial serpent, which is the realm of the husk, whose refinement is through copper of holiness.

Its primary realization and completeness are in the Third Temple, corresponding to Jacob.

שָׁזָהוּ עֲנִינוּ דְקֻשָּׁה עֲרָף לְמַעַלְיוֹתָא, הַחֲזֵק וְהַתְקַף (בְּרִזָּל) דְּעֶצֶם הַנֶּשְׁמָה, שְׁעַל־יָדֵי זֶה מְבַטְלִים הַבְּרִזָּל דְּלַעֲמַת זֶה שֶׁהוּא הַיִּצָּר־הָרַע.

וְעֲנִינוּ זֶה שֶׁיֵּד בְּמִיָּחָד לַעֲשֹׂרָה בְּטַבַּת – כִּי, כּוֹנֵן הַמִּצּוֹר מִצּוֹר בְּלִבָּד לֹא פָגִיעָה אֶפְלוּ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם הִתָּה לַעֲוֹרָר עַל הַתְּשׁוּבָה כְּדֵי שְׁגֵם חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם תִּשָּׂאֵר וְתִהְיֶה בְּשִׁלְמוֹתָ.

וְעֲנִינוּ בַעֲבוּדַת ה' – הַשְׁמִירָה עַל שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה, אֲנִי חוֹמָה זֶה תּוֹרָה, בְּאִפְסוֹ שֶׁל חֲזֵק וְהַתְקַף דְּבְרִזָּל דְּקֻשָּׁה, אֲבָנֶיהָ בּוֹנֶיהָ תַלְמִידֵי חֻכְמִים בְּרִזָּל.

וְיִתְרָה מִזֶּה שְׁגֵם הַכּוֹנֵן וְהַתְּכָלִית בְּהַמְשֹׁךְ הַמֵּאֲרָעוֹת דְּהַמִּצּוֹר עַד לַפְעֻלַת הַבְּרִזָּל בְּחֶרֶב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ כִּינּוּן שֶׁלֹא עָשׂוּ תְשׁוּבָה כּו' הִיא כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה שְׁלֵמוֹת הַבְּרִזָּל דְּקֻשָּׁה בְּבִנְיָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי.

אֵימָתָה בְּמִדְרָשׁ שְׁזָהָב וְכֶסֶף וְנִחָשׁ הֵם כְּנֻגָד ג', הָאֲבוֹת אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב – זָהָב זֶה אֲבָרָהֶם, כֶּסֶף זֶה יִצְחָק, וְנִחָשׁ זֶה יַעֲקֹב.

וְעַל־פִּי הַדּוֹעַ שְׁגֵם בְּתֵי מִקְדָּשׁוֹת הֵם כְּנֻגָד אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אֲבָרָהֶם שְׁכָתוֹב בּוֹ הֵר, יִצְחָק שְׁכָתוֹב בּוֹ שְׁדָה, יַעֲקֹב שְׁכָתוֹב בֵּית.

יֵשׁ לוֹמַר, שְׁזָהָב וְכֶסֶף וְנִחָשׁ הֵם כְּנֻגָד ג' בְּתֵי מִקְדָּשׁוֹת: זָהָב כְּנֻגָד בֵּית רֵאשׁוֹן, כֶּסֶף כְּנֻגָד בֵּית שֵׁנִי, וְנִחָשׁ כְּנֻגָד בֵּית שְׁלִישִׁי.

וְהַסְבָּרָה בְּזֶה, שְׁעַל־יָדֵי יַעֲקֹב שְׁעֲנִינוּ תּוֹרָה, נַעֲשֶׂה גַם הַבְּרוּר שֶׁל נִחָשׁ, מְלִשׁוֹן נִחָשׁ הַקְדְּמוֹנִי, שֶׁהוּא עֲנִינוּ הַקְּלָפָה, שֶׁבְּרוּרוֹ עַל־יָדֵי נִחָשׁ דְּקֻשָּׁה.

שֶׁעֲקָרוֹ וְשְׁלֵמוֹתוֹ בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי כְּנֻגָד יַעֲקֹב.

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

It may be added that “copper” also alludes to the state of exile after the destruction of the Second Temple, whereas the completeness of the Third Temple is hinted in the refinement of “iron” of the opposite side, refined also from copper, through which one arrives at iron of holiness.

Gold, silver, and copper are in descending order: gold is the most praiseworthy, silver is below gold, and copper is below silver.

This is also hinted in their acronyms: gold means “this one gives when healthy”; silver means “when there is danger of fear”; copper means “the giving of a sick person who says, give.”

Accordingly, gold points to the Tabernacle and the First Temple which were complete; silver points to the Second Temple which lacked five things; copper points to the state of exile.

Because of the lack of the Temple, Israel are like a sick person who says “give,” requesting from the Holy One, blessed be He, to give the Third Temple, in ultimate completeness, “The Sanctuary, O Lord, that Your hands established” (Exodus 15:17), an eternal House with no destruction after it.

It may be said that the eternal quality of the Third Temple is alluded to in the strength and firmness of iron of holiness.

(ה)

In the style of the teachings of Kabbalah and Chassidut: it is known that “iron” is an acronym for Bilhah, Rachel, Zilpah, Leah, the four wives of Jacob, who are the mothers of the twelve tribes.

Corresponding to them there are also four aspects in the feminine side of the kelipah, as it is written, “Og’s bed was a bed of iron,” which stand in opposition to the four holy Matriarchs.

Furthermore, the order of the four Matriarchs within “iron,” Bilhah before Rachel and Zilpah before Leah, a maidservant before her mistress, reflects the opposite order.

ויש להוסיף, שבהחשת רומז גם על המעמד ומצב דומן הגלות, ואלו השלמות דבית-המקדש השלישי מרמזת בברור הברזל דלעמית זה, שלמטה גם מנחשת, שעל-ידי-זה באים להשלמות דברזל דקדשה.

זהב וכסף ונחשת הם בסדר דמלמעלה למטה, שזהב הוא המשבח ביותר, כסף למטה מזהב, ונחשת למטה גם מכסף.

ומרמז גם בהראשי תבות שלהם: זהב ראשי תבות זה הנותן פריא, כסף ראשי תבות כשיש סכנת פחד, ונחשת ראשי תבות נתינת חולה שאמר תנו.

ועל-פי-זה יש לומר, שזהב מורה על המשכן ובית ראשון שהיו בשלמות, וכסף מורה על בית שני שחסרו בו חמשה דברים, ונחשת מורה על המעמד ומצב דומן הגלות.

שבגלל החסרון דבית-המקדש נעשים בני-ישראל במעמד ומצב של חולה שאומר תנו, שתהא הבקשה מהקדוש-ברוך-הוא לתן את בית-המקדש השלישי שיהיה בתכלית השלמות, מקדש אדני כוננו יידיה, בגין נצחי שאין אחריו חרבן.

ויש לומר, שמעלת הנצחיות דבית-המקדש השלישי מרמזת בהחזק והתקף דברזל דקדשה.

ובמגן דתורת הקבלה והחסידות: ידוע שברזל ראשי-תבות בלהה רחל זלפה לאה, ד' נשי יעקב שיהן האמהות די"ב השבטים.

וכנגדן יש גם ד' בחינות בנוקבא דקלפה, כמז' שכתוב בעוג ערשו ערש ברזל (דברים ג:יא), שיהן הלעמית זה ד' האמהות שבקדשה.

ולהוסיף, שגם סדרן של ד' האמהות שברזל, בלהה לפני רחל וזלפה לפני לאה, שפחה לפני גברתה, הוא הסדר דלעמית זה.

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

As it is written, "A maidservant when she inherits her mistress," and it may be said that even in holiness there is such an order of "iron," maidservant before mistress, in a positive sense.

This is prefaced by the superiority of the Matriarchs over the Patriarchs, as it is written regarding Abraham, "All that Sarah tells you, listen to her voice," for Abraham was secondary to Sarah in prophecy.

This parallels the future state in which "a woman will encompass a man," "a woman of valor is the crown of her husband," when the sefirah of Malchut will ascend above all the sefirot.

This is "the end of action first in thought," something of which existed among the Patriarchs, as the Sages said that three were given a taste of the World to Come in this world.

As our Sages said, Abraham, Isaac, and Jacob were granted such a taste, about whom it is said "with everything, from everything, everything."

Similarly, regarding the elevation of the maidservants relative to the mistresses, Bilhah before Rachel and Zilpah before Leah.

As it is written of Rachel that she gave her maidservant Bilhah to Jacob and said, "I too shall be built from her," for the Matriarchs are Malchut of Atzilut.

The maidservants are Malchut in its descent into Beriah, Yetzirah, and Asiyah, about which it is said, "The stone rejected by the builders became the cornerstone."

Although the Patriarchs initially recoiled from such descent, nevertheless precisely through marriage to the maidservants the building and elevation of Malchut reached complete perfection.

This is "a maidservant who inherits her mistress" in the positive sense.

In this manner one may also explain regarding the Holy Temple:

שפחה כי תירש גברתה (משלי ל:כ"ג), ויש לומר
שגם בקדושה ישנו הסדר דברזל, שפחה לפני גברתה
למעלותה.

ובהקדמם מעלת האמהות לגבי האבות, כמו-שכתוב
באברהם כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה
(בראשית כ"א:י"ב), שהיה אברהם טפל לשרה
בנבואה.

על-דרך ובדגמת המעמד ומצב דלעתיד לבוא
שנקבה תסובב גבר (ירמיהו ל"א:כ"א), אשת חיל
(עטרת בעלה) (משלי י"ב:ד).

שספירת המלכות תתעלה למעלה מכל הספירות,
סוף מעשה במחשבה תחלה, שמעין זה היה אצל
האבות.

כמאמר חכמינו ז"ל שלשה הטעמים
הקדוש-ברוך-הוא בעולם-הזה מעין העולם-הבא
(בבא בתרא ט"ז ע"ב), שנאמר בהם בכל מכל כל

ועל-דרך-זה בנוגע למעלת השפחות לגבי הגבירות,
בלקה לפני רחל וזלפה לפני לאה.

כמו-שכתוב ברחל שנתנה שפחתה בלהה ליעקב
ואבנה גם אנכי ממנה (בראשית ל:ג'), שהאמהות הן
בחינת מלכות דאצילות.

והשפחות הן בחינת מלכות בירידתה לבריאה-יצירה
עשיה, ועל-זה נאמר אבן מאסו הבונים היתה לראש
(פנה) (תהלים קי"ח:כ"ב).

שהאבות שבונים המלכות על-ידי נשואיהם עם
האמהות לא רצו לשא השפחות, ואף-על-פי-כן
דוקא על-ידי נשואיהם עם השפחות נעשה בגן
ועלית המלכות בתכלית השלמות.

(שפחה כי תירש גברתה למעלותה) (משלי ל:כ"ג)

ועל-דרך-זה יש לבאר גם בנוגע לבית המקדש

The Rebbe Sichas Nun Beis Vayechi

It is explained in Chassidic discourses that the reason the Holy Temple was built specifically of stones, unlike the Tabernacle which was of acacia wood, and that no protruding wood was built into it, is because it contained a reflection of the future completeness.

This is because it foreshadowed the time when the sefirah of kingship would ascend above Zeir Anpin, “a woman of valor is the crown of her husband” (Proverbs 12:4).

Therefore it was built of stones, inanimate, which signify kingship, and not of growing wood, which signifies Zeir Anpin, though not of iron, which is lower than stone.

Iron is lower than stone, for it signifies kingship as it descends into Creation, Formation, and Action.

It may be said that in the future Holy Temple the superiority of kingship will be revealed not only as it is in Atzilut, but primarily in its descent into Creation, Formation, and Action.

This will be expressed in strength and firmness not only of stone, but also of iron, which is stronger than stone, “a land whose stones are iron” (Deuteronomy 8:9).

This parallels the elevation of the maidservants over the matriarchs, the complete building and ascent of kingship, alluded to in the acronym “iron.”

(1)

Perhaps it may be said that the completeness of the iron of holiness in the Third Holy Temple will come not only through strength and eternal firmness, but also in that its construction will be not only of stones, but also of iron, such that iron itself will be part of the very structure of the Holy Temple.

“Iron is not written regarding the Tabernacle and the Temple... because it destroyed the Holy Temple” refers to the First and Second Temples, which were destroyed by iron.

In contrast, the future Sanctuary, an eternal House to which destruction does not apply, has no concern for the iron of the opposing side.

מבאר בדרושי חסידות הטעם שבית המקדש היה מאבנים דוקא, דלא כהמשכן שהיה מעצי שטים, ועד שאין בונין בו עץ בולט.

כיון שהיתה בו מעין השלמות דלעתיד לבוא שספירת המלכות תהיה למעלה מזעיר-אנפין, אשת (חיל עטרת בעלה (משלי י"ב:ד'.

ולכן נבנה מאבנים, דומם, שמורה על ספירת המלכות, ולא מעצי שטים, צומח, שמורה על זעיר-אנפין, אבל לא מברזל.

שלמטה מאבנים, שמורה על ספירת המלכות בירידתה לבריאה-יצירה עשיה.

ויש לומר, שבבית המקדש דלעתיד לבוא תתגלה מעלת המלכות, לא רק כפי שהיא באצילות, אלא גם ובעקר בירידתה לבריאה-יצירה עשיה.

שתתבטא בהחזק ותקף, לא רק דאבנים אלא גם דברזל שהוא חזק יותר מאבנים, ארץ אשר אבניה (ברזל) (דברים ח:ט).

על-דרך מעלת השפחות לגבי האמהות, שלמות בגן ועלית המלכות, שמרמות בהראש-יתבות דברזל.

ואולי יש לומר, שהשלמות דברזל דקדשה שבבית המקדש השלישי תבוא (לא רק בחזק ותקף הנצחיות, אלא) גם בכך שבנינו יהיה (לא רק מאבנים, אלא) גם מברזל, שהברזל עצמו יהיה חלק מהבנין דבית המקדש עצמו.

ברזל אין כתיב במשכן ובמקדש שהתקריב בית המקדש, קאי על בית ראשון ובית שני שנתקרבו על-ידי ברזל.

מה-שאיר-כן מקדש העתיד, בית נצחי שלא שיה בו חרב, לא שיה בו חשש מענין של ברזל דלעצמת זה.

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

For in the future the existence of the iron of the opposing side will be nullified, and therefore its construction can and should include iron, to emphasize the elevation and completeness of the transformation of iron.

פִּינּוֹן שְׁלֵעֲתִיד לְבֹא תִתְבַּטֵּל מְצִיאוֹת הַבְּרֹזֶל דִּלְעֻמַּת זֶה, וּבְמִילָא יָכֹל וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּנִינּוֹ גַם בְּבְרֹזֶל, כְּדִי לְהַדְגִּישׁ אֶת הָעֲלוּי וְהַשְׁלָמוֹת דִּהְפִּיכַת הַבְּרֹזֶל.

The iron that destroyed the Temple will be transformed into iron that becomes part of the building of the Holy Temple.

שֶׁהִתְחַרֵּב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ לְבְרֹזֶל שְׁנַעֲשֶׂה חֵלֶק בְּהַבְנִיָּה דְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ.

It may be said that what is written in Chronicles regarding David's preparations for the building of the Temple hints to this.

וַיֵּשׁ לֹמֶר, שְׁמָה שְׁכָתוֹב בְּדַבְרֵי הַיָּמִים בְּנוֹגַע לְפַעֲלָתוֹ שֶׁל דָּוִד בְּהַכְנֵת כָּל הַדְּרוֹשׁ לְבָנֵינוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

"I have prepared for the House of my God: gold for gold, silver for silver, copper for copper, iron for iron... and iron, one hundred thousand talents" (I Chronicles 29:2–7).

הַכִּיּוֹנֹתִי לְבֵית אֱלֹקֵי הַזֶּהָב לְזֶהָב וְהַכֶּסֶף לְכֶסֶף וְהַנְּחָשֶׁת לְנְחָשֶׁת הַבְּרֹזֶל לְבְרֹזֶל גּוֹ', וּבְרֹזֶל מֵאָה אֶלֶף (כְּפָרִים) (דַּבְרֵי הַיָּמִים א כ"ט:ב–ז).

Its primary meaning and full realization are in the future Temple to be built by David, King Mashiach, whose construction will be not only of gold, silver, and copper in ultimate perfection, but also of iron.

עָקְרוּ וְשִׁלְמוֹתָיו בְּמִקְדָּשׁ הָעֲתִיד לְהַבְנוֹת עַל־יְדֵי דָּוִד מֶלֶכָא מְשִׁיחָא, שֶׁבְּנִינּוֹ יִהְיֶה לֹא רַק מְזֶהָב וְכֶסֶף וְנְחָשֶׁת בְּתַכְלִית הַשְׁלָמוֹת, אֲלָא גַם מִבְּרֹזֶל.

(ז)

According to this, it may be said that the theme of the Fast of the Tenth of Tevet is the beginning of the building of the future Sanctuary in the future redemption.

עַל־פִּיזָה יֵשׁ לֹמֶר שֶׁעֲנִינּוֹ שֶׁל עֲשָׂרָה בְּטַבַּת הוּא הַתְּחִלַּת בְּנֵינוּ מִקְדָּשׁ הָעֲתִיד בְּגֻאֲלָהּ הָעֲתִידָה.

Although the siege of the Tenth of Tevet was the beginning of the events of the destruction of the Holy Temple, nevertheless, since the intention is that afterwards and through this the future Sanctuary will be built, an eternal House, it follows that the beginning of the events of destruction is also, and primarily, the beginning of the building of the future Sanctuary.

אֶף־עַל־פִּי שֶׁהַמְצוֹר דַּעֲשָׂרָה בְּטַבַּת הִזֶּה הַתְּחִלַּת הַמְּאָרְעוֹת דְּחֶרְבֵנוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, הָרִי פִּינּוֹן שֶׁהַפְּנוּיָה בָּזָה הִיא שְׁלֹא־תִרְיָזָה וְעַל־יְדֵיזָה יִבְנֶה מִקְדָּשׁ הָעֲתִיד, בֵּית נֶצְחִי, נִמְצָא שֶׁהַתְּחִלַּת הַמְּאָרְעוֹת דְּחֶרְבֵנוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הִיא גַם וּבַעֲקָר הַתְּחִלַּת הַבְּנִיָּה דְּמִקְדָּשׁ הָעֲתִיד.

This idea is alluded to in the sign given in connection with the siege of the Tenth of Tevet: "Take for yourself an iron pan and set it as an iron wall... it is a sign to the House of Israel" (Ezekiel 4:3).

וְעִנִּין זֶה מְרָמֵז בְּהַסְיָמֵן שְׁנֵתָן כְּשִׂיכוֹת לְהַמְצוֹר דַּעֲשָׂרָה בְּטַבַּת – וְאִתָּה קַח לָךְ מִחֻבַּת בְּרֹזֶל וְנִתְּתָה אוֹתָהּ קִיר בְּרֹזֶל גּוֹ' אוֹת הִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל (יחזקאל ד:ג).

The intent and ultimate purpose of the beginning of the destruction by the iron of the opposing side is that afterwards the complete state of "iron of holiness" will be revealed in the future Holy Temple.

שֶׁהַפְּנוּיָה וְהַתְּכָלִּית שֶׁל הַתְּחִלַּת הַחֶרֶב עַל־יְדֵי בְּרֹזֶל דִּלְעֻמַּת זֶה הִיא, כְּדִי שְׁלֹא־תִרְיָזָה תִּתְגַּלֶּה הַשְׁלָמוֹת דְּבְרֹזֶל דִּקְדָּשָׁה בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הָעֲתִיד.

End with addition.

קִיץ בְּתוֹסֶפֶת.

The Rebbe Sichas Nun Beis Vayechi

(ח)

It may be sweetened further that the connection to the future redemption is also alluded to in the very content of the time of the Fast of the Tenth of Tevet.

וימתק יותר שהשיכחות לגאולה העתידה מרמזת גם בתכנון של הזמן דעשרה בטבת:

The month of Tevet is the tenth month, the tenth month being Tevet, when counting the months from the month of Nisan, which is the month of redemption.

חדש טבת הוא חדש העשירי, חדש העשירי הוא חדש טבת, למנון הקדשים מחדש ניסן, חדש של גאולה.

And within the tenth month itself, on the tenth day, the tenth of the tenth, "the tenth shall be holy," which alludes to the completeness of the future redemption.

ובחדש העשירי עצמו ביום העשירי, עשירי שבוע, העשירי יהיה קדש.

This hints to the future redemption in which there will be the completeness of ten: ten strings, the tenth song, the tenth red heifer, and the number ten.

שרומז על השלמות דגאולה העתידה, שבה תהיה השלמות דעשר, עלי עשור, שירה עשירית, פרה העשירית ומנון העשירי.

Likewise in the Land of Israel, not only a land of seven cubits, but a land of ten cubits.

וכן בארץ ישראל לא רק ארץ שבע אמות, אלא ארץ עשר אמות.

Furthermore, the month of Tevet, including and especially the tenth within it, is the month in which "the body benefits from the body."

זאת ועוד, חדש טבת, כולל ובמיוחד העשירי שבו, הוא גורם שהגוף נהנה מן הגוף.

That is, the Body Above, as it were, the Essence and Being of the Blessed One, benefits, as it were, from the body below of each and every Jew.

שהגוף כביכול דלמעלה, מהותו ועצמותו יתברך, נהנה כביכול מהגוף דלמטה דכל אחד ואחד מישראל.

This refers primarily to the state of the future, when the soul will be nourished from the body, and moreover, the Essence will derive pleasure, as it were, from the body.

שקאי בעקר על המעמד ומצב דלעתיד לבוא, שאז הנשמה ניוזנית מן הגוף, ויתרה מזו, הנאת העצמות כביכול מן הגוף.

With special emphasis in the fixed pattern of this year, when the Tenth of Tevet falls on the third day of the week, on which it is said twice, "that it was good."

ובהדגשה יתרה בקביעות שנה זו, שעשירי בטבת חל ביום השלישי בשבוע, שהכפל בו פי טוב.

The second instance of "that it was good" relates to the creation of vegetation, seed-bearing plants and fruit trees, for sowing the seed includes the beginning of growth.

הפעם השניה דכי טוב היא בנוגע לבריאת דשא עשב מזריע ורע למיניהו ועץ עשה פרי אשר ורעו בו (למיניהו) (בראשית א: י"ב).

Its parallel here is that the Tenth of Tevet falling on the third day emphasizes that the beginning of destruction and exile is the beginning of redemption.

ודגמתו ביום השלישי שבו חל עשרה בטבת, שבקביעות זו מדגש ביותר שהתחלת החורבן והגלות היא התחלת הגאולה.

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

This is like sowing, which contains and benefits the beginning of growth, for exile is compared to sowing, "I will sow her for Me in the land."

על דרך ויבדגמת הנריעה שכוללת ומהנה התחלת הצמיחה, פינודע שהגלות נמשלה להריעה, כמו (שכתוב ונרעתייה לי בארץ) (הושע ב:כ"ה)

Through this, growth comes in far greater abundance, for a person does not sow a measure except to bring in many measures.

שעל ידי זה נעשית הצמיחה ברבוי גדול יותר, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, כלום אדם זורע סאה אלא כדי להכניס כמה כורין

This continues to ultimate multiplication without end, its fruits and the fruits of its fruits until the end of the world.

ועד לתכלית הרבוי עד אין סוף, פרותיהן ופרות פרותיהן עד סוף כל העולם

Through this is revealed the complete goodness, the doubled "that it was good," the goodness of the true and complete redemption and the building of the Holy Temple.

ועל ידי זה מתגלה ונעשית שלמות הטוב הכפל בו כי טוב, הטוב דגאולה האמתית והשלמה ובנין בית המקדש

An eternal redemption and an eternal Holy Temple, the third redemption and the Third Holy Temple, as it is written, "On the third day He will raise us up and we shall live before Him."

גאולה נצחית ובית המקדש נצחי, גאולה השלישית ובית המקדש השלישי, כמו שכתוב ביום השלישי (יקימנו ונחיה לפניו) (הושע ו:ב)

(ט)

According to this, one may also explain the connection and relationship to Parashat Vayechi, the conclusion and seal of the first book of the Torah, the Book of the Upright, and the strengthening, "Be strong, be strong, and let us be strengthened," for all the books that follow.

על-פי-זה יש לבאר גם הקשר והשייכות לפרשת ויחי – סיום וחזרת ספר ראשון (הישיר) שבתורה, והחזיק חזק חזק ונתחזק על כל הספרים שלאחר-יה

Since the conclusion of the first book of the Torah takes place when the children of Israel are in the land of Egypt, "And Jacob lived in the land of Egypt," and "He was placed in a coffin in Egypt," which marks the beginning of the exile.

כיון שסיום וחזרת ספר ראשון שבתורה הוא במעמד ומצבם של בני-ישראל בארץ מצרים, ויחי יעקב בארץ מצרים, וישם בארון במצרים

From this begins the exile, as emphasized in the continuation at the beginning of the Book of Shemot, "And these are the names of the children of Israel who came to Egypt," and later the beginning of the bondage after Joseph's passing.

שמנה נעשית התחלת הגלות, כמודגש בהמשך בהתחלת ספר שמות, ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, והמשכו בהתחלת שעבוד מצרים לאחרי מות יוסף

Therefore, strengthening is required throughout the entire duration of the exile, until the ascent from exile to redemption, for the descent of exile is for the sake of the ascent of redemption.

יש צורך בחזקת על כל זמן משך הגלות, עד לעליה מן הגלות אל הגאולה, שהרידה דהגלות היא בשביל העליה דהגאולה

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

As it is written at the conclusion of all the sacred books,
 “Hashem, G-d of Heaven... has charged me to build Him a
 House in Jerusalem... whoever is among you of all His people,
 Hashem his G-d is with him, and let him go up” (II Chronicles
 36:23).

This ascent from exile to redemption is in order to build the
 Holy Temple in a higher manner, “Great shall be the glory of
 this latter House more than the former” (Haggai 2:9), referring
 primarily to the Third Temple.

The content of this strengthening throughout the exile is “And
 Jacob lived.” Jacob, whose essence is Torah, is the middle line,
 the central bar that extends from end to end.

He draws from the highest levels to the lowest without change,
 thereby revealing the firmness of true and eternal existence,
 “Give truth to Jacob” (Micah 7:20), and “Jacob our father did
 not die” (Taanit 5b).

Therefore, from him and through him is drawn the strength for
 all Israel throughout the exile, that even in descent there is the
 state of “And Jacob lived,” true life according to Torah.

This emphasizes the truth and eternity of Israel, as it is fully
 revealed in the ascent and completeness of the true and complete
 redemption, the eternal redemption and the eternal Temple, the
 third redemption and the Third Temple.

All of this is bound with Jacob, the third of the Patriarchs, who
 is connected with the ultimate completeness, as explained above.

And in greater detail: the strengthening throughout the entire
 duration of exile, until the true and complete redemption, is
 effected through this that “his offspring are alive.”

Since the eternity of Jacob is emphasized and revealed in his
 offspring, in the continuity and existence of his seed and his
 seed’s seed until the end of all generations.

כמו שכתוב בסיום וחותם דברי הימים, ה' אלקי
 השמים פקד עלי לבנות לו בית בירושלים, מי בכם
 מכל עמו ה' אלקיו עמו וינעל

העליה מן הגלות אל הגאולה לבנות בית המקדש
 נעלה יותר, כמו שכתוב גדול יהיה כבוד הבית הזה
 האחרון מן הראשון, שקאי גם ובעקר על
 בית המקדש השלישי

ותכן החזיק על כל זמן משך הגלות הוא ויחי יעקב,
 יעקב שענינו תורה, הוא קו האמצעי, בריח התיכון

שמברית מן הקצה אל הקצה, מרום המעלות עד סוף
 כל דרגין, ובזה מתגלה תקף מציאותו האמתית
 והנצחית

ולכן ממנו ועל ידו נמשך החזיק לכל בני ישראל על
 כל זמן משך הגלות, שגם בירידתם בגלות נעשה
 אצלם מעמד ומצב דוויחי יעקב

חיים אמתיים על-פי התורה, שבה מדגש התקף
 האמתי והנצחי דבני ישראל, כפי שמתגלה בהעלוי
 והשלמות דגאולה האמתית והשלמה

גאולה נצחית ובית המקדש נצחי, גאולה שלישית
 ובית המקדש השלישי, הקשורים עם יעקב שהוא
 השלישי שבאבות, כנזכר לעיל

ובפרטיות יותר: החזיק על כל זמן משך הגלות עד
 להגאולה האמתית והשלמה נעשה על-ידי שורעו
 בנים

כיון שהנצחיות דיעקב מדגשת ומתגלה בנורעו,
 ההמשך והקיום דנורעו ונורעו עד סוף כל
 הדורות

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

Through their conduct in life, in daily living, in the ways of Jacob, this reveals in actual fact the eternity of the future redemption and the future Sanctuary corresponding to Jacob.

בהנהגתם בחיים בחיי יום בדרכיו של יעקב, ועל-ידי-זה מתגלה בפעל הנצחיות דהגאולה העתידה ומקדש העתיד שכןגד יעקב.

This idea is emphasized in the continuation of the portion: “And Israel bowed upon the head of the bed,” that his bed was complete.

וענין זה מדגש בהמשך הפרשה: וישתחו ישראל על ראש המטה, על שהיתה מטתו שלמה.

And in his blessing of all twelve tribes together, meaning that through the completeness of all twelve tribes, which include all Israel, the eternity of Jacob’s life is drawn down.

וברכתו לכל י"ב השבטים, וברך אותם כלם במשמע, שבשלמות דכל י"ב השבטים נמשכת ומתגלה הנצחיות דחיי יעקב.

“And Jacob lived” extends until the end of all generations, and with this power they emerge and ascend from exile to eternal redemption.

ויחי יעקב עד סוף כל הדורות, שבכח זה יוצאים ועולים מן הגלות אל הגאולה הנצחית.

It may further be said that “his offspring are alive” alludes to exile as an act of sowing, which contains and constitutes the beginning of the growth of redemption.

ויש לומר שזרעו בחיים מרמז שהגלות הוא ענין של זריעה, שכוללת ומנהיגה התחלת הצמיחה דהגאולה.

This is the content of the strengthening throughout the exile, knowing that the growth of redemption is produced through the sowing of our deeds and service.

וזהו תכונת החזקת על כל זמן משך הגלות, כיון שיוצאים שמהצמיחה דהגאולה נעשית על-ידי הזריעה דמעשינו ועבודתנו.

Accordingly, the connection of Parashat Vayechi to the Tenth of Tevet is understood.

ועל-פי-זה מובן הקשר והשייכות דפרשת ויחי לעשרה בטבת.

For on the Tenth of Tevet it is emphasized that the beginning of destruction and exile in the siege of Jerusalem is itself the beginning of building the future Sanctuary.

כי בעשרה בטבת מדגש שהתחלת החורבן והגלות במצור על ירושלים הוא התחלת הבנין דמקדש העתיד.

Therefore Parashat Vayechi is read then, emphasizing that the descent into Egypt already contains the beginning of eternal redemption.

ולכן קורין אז פרשת ויחי, שבה מדגש שהזריעה למצרים כוללת ומנהיגה התחלת הגאולה הנצחית.

Like sowing, “his offspring are alive,” which contains and constitutes the beginning of growth in an eternal manner.

בדגמת הזריעה, זרעו בחיים, שכוללת ומנהיגה התחלת הצמיחה באופן נצחי.

This further sweetens the connection of “his offspring are alive” with the strength of iron of holiness.

וימתק יותר הקשר והשייכות דזרעו בחיים לתקף דברזל דקדושה.

For the destruction of the Temple by iron of the opposing side is the beginning of the strength of iron in the future Temple.

שחורבן בית-המקדש על-ידי ברזל דלעמית זה הוא התחלת התקף דברזל בבית-המקדש העתיד.

Since “his offspring are alive” is the completeness of the twelve tribes, children of the four mothers whose initials form “iron” of holiness.

כיון שזרעו בחיים היא שלמות י"ב השבטים בני ד' האמהות, שהראשי תבות שלקו ברזל דקדושה.

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

“Its stones are iron,” meaning both its builders and its sons, who through their strength transform iron of destruction into iron of holiness.

אבניה ברוזל, לא רק מלשון בונה, אלא גם מלשון
בניה, שעל-ידי החזק והתקף שלהם מהפכים הברזל
דלעמת זה לברזל דקדשה.

Thus the iron that destroyed the Temple becomes iron of holiness in the building of the future Holy Temple.

שהתקריב בית-המקדש לברזל דקדשה בבנין
בית-המקדש העתיד.

(י)

And in all that has been stated above, a unique additional elevation is added in our generation, and particularly in this year.

ובכל-הנזכר לעיל נתוסף עלוי מיוחד בדורנו זה,
ובפרט בשנה זו.

Our generation is the final generation of exile, and it is the first generation of redemption.

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות והוא הוא דור
הראשון של הגאולה.

As announced and proclaimed by the holy honor of my teacher and father-in-law, the Rebbe, the leader of our generation, the Joseph of our generation.

פהודעת והקצת כבוד קדשת מורי ותמי אדמו"ר
נשיא דורנו, יוסף שבדורנו.

Named after the first Joseph, who announced: “God will surely remember you and bring you up from this land.”

על-שם יוסף הראשון שהודיע והכריז אלקים פקד
יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת.

For all our deeds and service have been completed, all end-times have passed, repentance has already been done, and all preparations have been finished.

שכבר נשלמו כל מעשינו ועבודתנו, וכבר פלו כל
הקצין, וכבר נשבו בתשובה.

Everything is prepared for the future feast: the Leviathan, the Wild Ox, and the preserved wine.

והכל מוכן לסעודה דלעתיד לבוא, לויתן ושור הבר
וניין המשמר.

And with special emphasis in this year, which is uniquely associated with the end of exile and redemption.

ובהדגשה יתרה בשנה זו, ששייכת במיוחד לקץ
הגאולה ולגאולה.

Since all end-times have passed, it is a year destined to be “a year of wonders within it.”

פי כבר פלו כל הקצין, הנה תהא שנת נפלאות בה.

“With everything, from everything, everything,” referring to the true and complete redemption through our righteous Messiah.

בכל מכל כל, שקאי על הגאולה האמתית והשלמה
על-ידי משיח צדקנו.

As in “As in the days of your exodus from Egypt, I will show you wonders.”

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

Moreover, “with everything, from everything, everything” is the level of the Patriarchs, who were given a foretaste of the World to Come.

ועוד ועקר, בכל מכל כל היא דרגת האבות
שהטעין מקדוש-ברוך-הוא מעין עולם הבא.

This perfection will be in the future for all Israel, when the three Patriarchs arise together with the four Matriarchs.

והשלמות שבה תהיה לעתיד לבוא, כשיקומו
שלשה האבות ויחד עמם ד' האמהות.

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

Sarah, Rebecca, Rachel, and Leah, and the four mothers of the twelve tribes: Bilhah before Rachel and Zilpah before Leah.	שָׂרָה רַבֵּקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְד' הָאִמָּהוֹת דִּי"ב הַשְּׁבָטִים: בִּלְהָה תְּסוּבֵב רַחֵל, וְזִלְפָּה לֵאָה.
Then "a female will surround a male," "a woman of valor is the crown of her husband."	וְאִדְרָבָה, וְנָקְבָה תְּסוּבֵב גִּבּוֹר, אִשְׁתִּי חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ.
Together with all the children of Israel of all generations, "Awaken and sing, dwellers of the dust."	וְיַחַד עִמָּהֶם כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׂבָכָל הַדּוֹרוֹת, הַקִּיצוֹ וְנִרְנְנוּ שְׁכֵנֵי עָפָר.
All Israel of our generation as well, living souls in living bodies without interruption.	וְעַל אַחַת אַחַת וְכֻמָּה כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׂבָדוֹרְנוּ, נִשְׁמוֹת חַיִּים בְּגוּפִים חַיִּים.
With the leader of our generation at our head, all come together to our Holy Land.	וְנִשְׂאֵי דוֹרְנוּ בְּרֹאשֵׁנוּ, וְכֻלָּם יַחַד בָּאִים לְאֶרֶצֵּנוּ הַקְּדוּשָׁה.
A land of wheat and barley, vine, fig and pomegranate, olive oil and honey.	אֶרֶץ חִטָּה וְשֵׂעִרָה וְגִפְנִי וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן, אֶרֶץ זֵית וְשֶׁמֶן וְדִבְכָּשׁ.
A land whose stones are iron, and from there to Jerusalem, the Holy City.	אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בְּרִזָּל, וְשָׁם גּוֹפָא לִירוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדֹשׁ.
And to the Third Holy Temple, where the perfection of holy iron will be revealed.	וּלְבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁבּוֹ תִהְיֶה הַשְּׁלֵמוֹת דְּבִרְזָל דְּקִדְשָׁה.
Therefore, in our generation and this year, the strengthening is emphasized most of all.	וְלָכֵן בְּדוֹרְנוּ זֶה וּבִשְׁנָה זוֹ מְדַגֵּשׁ בְּיוֹתֵר הַחֲזוּק.
The redemption comes immediately, in actuality and openly, the eternal redemption and eternal Temple.	וְתִכְרָ וּמִיָּד מִמָּשׁ בָּאָה הַגְּאֻלָּה הַנִּצָּחִית וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַנִּצָּחִי בְּפֶעַל וּבְגִלּוֹי.
Then it will be seen that the siege of Jerusalem is transformed into its complete expansion.	שְׁתַּמּוּרַת הַמָּצוֹר עַל יְרוּשָׁלַיִם נַעֲשִׂית שְׁלֵמוֹת הַהִתְחַבֵּה לִירוּשָׁלַיִם.
And Jerusalem will spread beyond all measure and boundary.	וְעַד שְׁפָרְזוֹת תִּשָּׁב יְרוּשָׁלַיִם, לְמַעַל מִמְּדִידָה וְהַגְּבָלָה.
And the iron of destruction will be transformed into holy iron in the building of the Third Temple.	וְתַמּוּרַת הַבְּרִזָּל דְּלַעֲמַת זֶה נַעֲשִׂית הַשְּׁלֵמוֹת דְּבִרְזָל דְּקִדְשָׁה בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי.

(י"א)

Based on this, the lesson, directive, and empowerment taken from Parashat Vayechi regarding practical action are understood: "his seed is alive" meaning an added strengthening in one's thought, speech, and action, with eternal force, in the sowing of matters of Torah and mitzvot, which brings immediately the growth of redemption.

עַל־פִּי־זֶה מוֹכֵן גַּם הַלְמוּדֵהוֹרָאָה וְהַנְתִּיבַת פֶּחַ
שְׁלוֹקֵהֶם מִפְּרִשַׁת וַיְחִי בְּנוֹגֵעַ לְמַעֲשֵׂה בְּפֶעַל – וַיַּרְעוּ
בְּחַיִּים – תּוֹסֶפֶת חֲזוּק בְּמַחֲשָׁבָה דְּבוֹר וּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ
וְתִקְרָ נִצָּחִי בְּהַזְרִיעָה דְּעִנְיָנֵי הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת שְׁמִבִּיאָה
תִּכְרָ וּמִיָּד הַצְמִיחָה דְּהַגְּאֻלָּה.

The Rebbe Sichas Nun Beis Vayechi

Regarding the effect on “his seed,” this means additional strengthening in the education of sons and daughters, including “you shall teach them to your children, these are the students,” with eternal force that continues even when the educator’s direct activity has ceased.

This is because the educational effect was done as an act of sowing, which inherently contains and produces continued growth of his seed and his seed’s seed until the end of all generations.

In this, the power of the educator’s eternal life is recognizable, that he is truly alive, and the same applies to every action of his that is called sowing.

Every individual action, one deed, one word, and one thought, is performed with the eternal force of sowing, bringing actual continued growth of many good deeds.

Even when there is a pause in action, whether to engage in another mitzvah or for rest in order to renew strength, the sowing continues to live and act eternally.

It is not a one-time action that ends upon completion, but a living act that continues eternally, producing fruits and fruits of fruits without end.

This reveals the eternal strength of life in every action done throughout one’s lifetime.

This is effected by revealing the aspect of Jacob within him, the yud of Jacob reaching to the heel, infusing the essence of the soul into all existence.

The yud penetrates to the heel, revealing the eternal power of the soul in every sowing action that brings infinite growth.

Most essentially, one sowing action can bring the growth of redemption, as ruled by Rambam: one mitzvah can tilt oneself and the entire world to merit and salvation.

בנוגע להפעלה בורעו – תוספת חזקת חינוך הבנים והבנות (כולל גם ושבנתם לבניהם אלו התלמידים) בתקופה נצחית, שהולך ונמשך גם כשנפסקת פעלת האב (והרב) המחינה.

כי פעלת החינוך נעשיתה באופן של זריעה, שכוללת ומביאה בפעל המושך הצמיחה דורעו וזרע זרעו עד סוף כל הדורות, זרעו בחיים.

שבונה נפר תקופה הנצחיות דחיי המחנה, הוא בחיים. ועל-דבר-זה בנוגע לכל פעלה ופעלה שלו שנקראת בשם זריעה.

שכל פעלה פרטית, מעשה אחד, דבור אחד ומחשבה אחת, נעשית בתקופה הנצחיות דזריעה, שכוללת ומביאה בפעל המושך הצמיחה של רבוי פעולות טובות.

שליכן, גם כשנפסקת עשית הפעלה – הן ההפסק דפעלה זו בעשית פעלה אחרת, והן ההפסק דמנוחה – הרי זה באופן זרעו בחיים.

שאונה פעלה חד-פעמית שמסתממת בגמר עשיתה, אלא פעלה חיה באופן נמשך ועד לאופן נצחית.

שבונה נפר תקופה הנצחיות דחיי, הוא בחיים, בכל פעלה ופעלה שנעשית במשך ימי חייו.

וענין זה נעשה על-ידי-זה שמגלה בחינת יעקב (ויחי יעקב) שנמצאת בו – יו"ד יעקב, שהיו"ד רומזת על נקודת היקדוה, עצם הנשמה.

ונמשך וחדר בכל מציאותו עד להעקב, שליכן נפר תקופה הנצחיות דעצם הנשמה בכל פעלה ופעלה שהיא באופן של זריעה.

ועוד והוא העקר – שהזריעה שבפעלה אחת זו פועלת ומביאה את הצמיחה דהגאולה, כפסק-דין הרמב"ם שעל-ידי מצוה מעשה אחד דבור אחד ומחשבה אחת.

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

Thus, every Jew merits eternal life, beyond the years of Jacob or Isaac, true eternal life, for all generations.

שָׁאזֵי יִהְיֶה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חַיִּים נִצְחִיִּים,
לֹא רַק מֵאָה אַרְבָּעִים וְשִׁבְעֵי שָׁנָה כְּשֵׁנִי חַיִּי יַעֲקֹב,
וְלֹא רַק כ"פ שָׁנָה כְּשֵׁנִי חַיִּי יִצְחָק, אֲלָא חַיִּים
נִצְחִיִּים.

Including all generations, those who awaken and sing, dwellers of the dust, eternal life in its simple sense.

וְעַל־דִּרְדֵּרָא בְּנוֹגֵעַ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת,
שֶׁהִקִּיצוּ וְרָנְנוּ שְׂכֵנֵי עָפָר, עַד סוֹף כָּל יִשְׂרָאֵל חַיִּים
נִצְחִיִּים כְּפִשּׁוּטָם
הַחֵל הַדּוֹרוֹת

beginning with the generations.

(יב)

May it be the will that the very decision itself regarding the addition of one mitzvah, in the manner of sowing, even before its actual fulfillment in deed, will itself be the sowing that brings about the sprouting of the garden of redemption in actual reality, immediately and literally at once,

יְהִי רָצוֹן שֶׁהַהֲחֻלָּה עֲצֻמָּה עַל־דְּבַר הוֹסַפְתָּ מִצְוָה
אַחַת בְּאִפְסוֹן שֶׁל זְרִיעָה (עוֹד לִפְנֵי קִיּוּמָהּ בְּפִעֵל) תִּתְּנֶה
הַזְרִיעָה שֶׁתִּבְרֵא צְמִיחַת גֶּן הַגְּאֻלָּה בְּפִעֵל מִמֶּשׁ, וְתִכְרַךְ
וּמִידָּה מִמֶּשׁ

on this holy Shabbat, this Shabbat of strengthening of the first book of the Torah, which includes the strengthening of all five books and the twenty-four holy books, until the conclusion of Chronicles with “and he went up,” the ascent from exile to redemption,

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת־קֹדֶשׁ זֶה, שַׁבָּת חֲזָק דְּסִפְרֵי הָרִאשׁוֹן
שֶׁבַת־טוֹרָה, שֶׁכּוֹלֵל הַחֲזָקָה דְּכָל חֲמִשָּׁת הַחֻמְשִׁים וְכ"ד
סִפְרֵי קֹדֶשׁ, עַד לְסִיּוּם דְּדִבְרֵי הַיָּמִים בְּיַעֲלֵל, הַעֲלִיָּה
מִן הַגָּלוּת אֶל הַגְּאֻלָּה

and until before the reading at Minchah, “And these are the names of the children of Israel who came to Egypt,” it has already occurred that Reuben and Simeon ascend, all the tribes and the patriarchs, Moses and Aaron, the twelve tribes, the patriarchs and the patriarchs with them,

וְעַד שְׁלִפְנֵי הַקְרִיאָה בְּמִנְחָה וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַבָּאִים מִצְרָיִם, נַעֲשֶׂה כְּכָר רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן סִלְחִינוּ,
כָּל הַשְּׂבָטִים וְהָאֲמָהוֹת, מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, י"ב הַשְּׂבָטִים,
הָאֲבוֹת וְהָאֲמָהוֹת עִמָּהֶם

and the leader of our generation, Joseph who is in our generation, who did not die, like our father Jacob, as is known that “leader” are the initials for “a spark of Jacob our father,”

וְנִשְׂאֵי דוֹרְנוּ – יוֹסֵף שְׂבִדוֹרְנוּ – שֶׁלֹּא מָת, כְּמוֹ יַעֲקֹב
אַבִּינוּ, כִּידוּעַ שְׁנִשְׂאֵי רִאשֵׁי תְבוֹת נִיצוּצוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
אַבִּינוּ

and through the bonding and self-nullification to the leader of the generation, this is drawn down into every single man and woman of the generation. And simply stated, that immediately and literally at once,

וְעַל־יְדֵי הַהֲתַקְשָׁרוֹת וְהַבְּטוּל לְנִשְׂאֵי הַדּוֹר הַרְיָיָה
נִמְשָׁךְ בְּכָל אֶחָד וְאַחַת מֵאֲנָשֵׁי הַדּוֹר. וּבְפִשּׁוּטוֹ –
שֶׁתִּכְרַךְ וּמִידָּה מִמֶּשׁ

“The Lord will again extend His hand... and He will gather the dispersed of Israel and assemble the scattered of Judah from the four corners of the earth,”

יִסְיֵף אֲדָנִי שְׁנִית יְדוֹ גוֹ' וְאַסֵּף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וְנִפְּצוֹת
,וְהִוְדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ

The Rebbe

Sichas Nun Beis Vayechi

with our youth and with our elders... with our sons and with our daughters, holding that He Himself, the Holy One blessed be He, takes each individual by his hand from his place,

as in the matter that is stated, "And you will be gathered one by one, children of Israel," and He returns all of them together,

and He returns with them, as it is written, "And the Lord your God will return your captivity," which is written as redemption for Himself, that He returns together with them,

together with the synagogues and study halls and houses of kindness, with all the scrolls and sacred writings from outside the land,

including the house of our teacher and master, the house of our Rebbe in Babylonia, and likewise the private homes of every individual Jew that became actual houses of Torah, prayer, and kindness,

and "their silver and their gold are with them," to our holy land, to Jerusalem the holy city, and to the Third Temple,

and each and every one points with his finger and says: This is our righteous Messiah... and this is the Lord,

and behold the table is set and prepared for the feast of Leviathan and the wild ox and preserved wine,

and David the king Messiah says at its conclusion, "I will bless and it is fitting for me to bless,"

and the feast of the departure of the holy Shabbat begins, the feast of David the king Messiah,

when the moon of the month of Tevet stands in complete fullness, and certainly it will be conducted in great splendor and glory,

and above all, it will be conducted together with David the king Messiah at our head,

because even before this, on the holy Shabbat, they come upon clouds of heaven to our holy land, to Jerusalem the holy city, to the holy mountain, to the Temple, and to the Holy of Holies.

בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ נִלְךָ גוֹ' בְּבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵינוּ, שֶׁהוּא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא עֲצָמוֹ אוֹחֵז בְּיָדוֹ מִמֶּשׁ אִישׁ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ,

כַּעֲנֵנוּ שְׁנֵאֵמַר וְאַתֶּם תִּלְקֻטוּ לְאֶחָד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְשִׁיב אֶת כָּלֶם יַחַד

וְשׁוֹב עִמָּהֶם, וְשׁוֹב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתָךְ, הַכְּתִיב גְּאֻלָּה לְעַצְמוֹ שֶׁהוּא יָשׁוּב עִמָּהֶם

בְּיַחַד עִם כָּתִי הַכְּנָסִיּוֹת וּכְתֵי הַמְּדֻרָּשׁ וּכְתֵי גְּמִילוֹת חֻסִּים, וְעַם כָּל הַסְּפָרִים וְכְתֵבֵי הַקְדָּשׁ שֶׁבַּחוּץ לָאָרֶץ

הַחֹל מִבֵּית רַבֵּנוּ שֶׁבְּבָבֶל, וְכֵן הַבָּתִּים הַפְּרָטִיִּים דְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנַּעֲשׂוּ בָתִּים שֶׁל תּוֹרָה, תַּפְלָה וּגְמִילוֹת חֻסִּים

וְכִסְפָּם וְזָהָבָם אִתָּם, לָאָרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה, לִירוּשָׁלַיִם, עִיר הַקְדָּשׁ, וּלְבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי

וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵרָאָה בְּאַצְבָּעוֹ וְאוֹמֵר זֶה, הִנֵּה מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ... הִנֵּה ה' זֶה

וְהִנֵּה הַשְּׁלֶחַן עָרוּךְ וּמוֹכֵן לְסְעוּדַת לוֹוִיתָנוּ וְשׁוֹר הַבָּר וְיֵין הַמְּשֻׁמֵּר

שֶׁבְּסִימָא אוֹמֵר דּוֹד מִלְכָּא מְשִׁיחָא אֲנִי אֶבְרָה וְלִי נָאָה לְבָרָךְ

וּמִתְחִילִים סְעוּדַת דְּדוֹד מִלְכָּא מְשִׁיחָא בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן חֲמֵשׁ עָשָׂרָה בַּחֹדֶשׁ קִיּוֹמָא סִיְהָרָא דְּחֹדֶשׁ טִבֵּת בְּאַשְׁלֻמוּתָא, שֶׁבּוֹדָאֵי תַעֲרֹךְ בְּרַב פָּאָר וְהִדָּר

וְעוֹד וְהוּא הַעֲקָר, שֶׁתַּעֲרֹךְ בְּיַחַד עִם דּוֹד מִלְכָּא מְשִׁיחָא בְּרֵאשֵׁנוּ

כִּי עוֹד לִפְנֵי זֶה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת קֹדֶשׁ בָּאִים עִם עַנְנֵי שְׁמַיָּא לָאָרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה, לִירוּשָׁלַיִם עִיר הַקְדָּשׁ, לְהַר הַקְדָּשׁ, לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וּלְקֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

[NOTE Summary:

This maamar opens by framing Parashat Vayechi as the conclusion and seal of Sefer Bereishit, the Book of the Upright, the book of the Avot. Since Yaakov is the chosen of the Avot, his life encapsulates the entire message of the book, and through him, the spiritual legacy of the Avot is transmitted to all generations of Israel. The phrase “Vayechi Yaakov” expresses not only physical life but eternal life, for Yaakov Avinu did not die. His life continues through his descendants, who embody his Torah-centered path in every era, including the deepest exile.

The Rebbe then turns to Asarah b'Tevet, emphasizing its unique severity among the rabbinic fasts. Unlike the other fasts, it represents the very beginning of the chain of events that led to the destruction. Because the beginning contains heightened potency, this day carries exceptional weight, not only for mourning but for transformation. The siege on Jerusalem had not yet breached the walls or damaged the Temple. Its purpose was to awaken immediate teshuvah, so that the entire destructive process could be halted at its root. This reveals Asarah b'Tevet as a moment of intense divine opportunity, a day of *et ratzon* for teshuvah that negates destruction and draws redemption.

From here, the Rebbe introduces the symbolism of barzel, iron. Iron represents destructive force when aligned with impurity, yet in holiness it signifies unbreakable strength and endurance. The absence of iron in the construction of the first two Temples reflects its association with destruction. However, the ultimate rectification of iron will occur in the Third Beit HaMikdash, which will be eternal. The Rebbe explains that iron is also an acronym for the four mothers of the tribes, Bilhah, Rachel, Zilpah, and Leah, emphasizing that the strength of Israel emerges through the full inclusion of all dimensions, even those associated with descent and concealment.

The maamar develops this idea further by explaining that the Third Temple's eternity stems from the elevation of malchut, the lowest sefirah, which in the future will rise above all others. This ascent parallels the role of descent in exile. Just as seeds must rot in the ground to produce growth, exile itself is the sowing that generates redemption. Therefore, the siege of Asarah b'Tevet, the initial descent, is also the beginning of the building of the eternal Temple.

The Rebbe connects this to the calendar itself. Tevet is the tenth month from Nissan, the month of redemption, and Asarah b'Tevet falls on the tenth day of the tenth month, alluding to ultimate completeness. When Asarah b'Tevet occurs on the third day of the week, the day of double goodness, it further emphasizes that the beginning of hardship already contains the doubled goodness of future growth.

Parashat Vayechi reinforces this message. The descent into Egypt initiates the exile, yet it simultaneously begins the process of redemption. Yaakov's life in Egypt remains a state of true life because it is anchored in Torah. His blessing of all twelve tribes reflects wholeness, unity, and continuity. The concept of “his seed is

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

alive” teaches that eternity is realized through ongoing action, education, and transmission. Every mitzvah performed is a seed that continues to grow far beyond the moment of its performance.

The Rebbe then brings the teaching into direct action. In the present generation, identified as the final generation of exile and the first of redemption, every individual act of Torah and mitzvot has decisive power. Even the resolution to add a single mitzvah is itself a form of sowing that immediately triggers redemptive growth. This applies especially to education, where the influence of a single act continues across generations.

The maamar concludes with a vivid description of the imminent redemption. The Jewish people are gathered one by one by G-d Himself, together with their synagogues, study halls, and holy objects, ascending to the Land of Israel, Jerusalem, and the Third Beit HaMikdash. The transformation is complete: siege becomes expansion, iron of destruction becomes iron of holiness, and exile reveals itself as the necessary prelude to eternal redemption.

Practical Takeaway:

Every act matters eternally. One mitzvah, one decision, one word of Torah is not a discrete event but a seed that grows endlessly. Especially in times that feel constrained or besieged, the correct response is not despair but strengthened action. By adding concrete deeds of Torah, prayer, and kindness, particularly in education and daily consistency, one actively participates in transforming exile into redemption.

Chassidic Story:

In the early 1990s, a Chabad shaliach in a remote part of Eastern Europe struggled to maintain a tiny Jewish school. Enrollment was small, resources were scarce, and many advised him to close the program and focus on adult outreach instead. One winter, on a particularly harsh Asarah b'Tevet, he considered giving up. That morning, he resolved to add just one thing: ten extra minutes each day to personally study Torah with a single child who showed interest but lacked confidence.

Years passed. That child eventually became a teacher, then an educator, and later helped establish multiple Jewish schools across the region. When asked what sparked his path, he recalled those quiet winter mornings of study, long before results were visible. The shaliach later remarked that at the time, it felt like placing a seed into frozen ground. Only in retrospect did he see that the ground had been preparing for growth all along.

TPX: From Siege to Strength – Psychological Transformation in Times of Constriction

Contextual Frame

This maamar from the Rebbe, delivered around Asarah b'Tevet and Parashat Vayechi, is often read historically or mystically. In a TPX lens, it becomes something even more immediate: a sophisticated psychological model for how human beings transform crisis, pressure, and constriction into resilience, meaning, and growth. What

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

the Rebbe is describing is not only a cosmic process of exile and redemption, but a deeply human inner process that modern psychology is still trying to articulate.

Siege as a Psychological State

Asarah b'Tevet marks the beginning of the siege on Jerusalem. Importantly, nothing is yet destroyed. The walls still stand. In psychological language, this is not trauma itself but the onset of chronic stress.

A siege is what therapists today would call a prolonged threat state. The nervous system is activated, resources are limited, and the individual feels surrounded. There is no immediate catastrophe, but there is constant pressure. This mirrors many modern experiences: burnout, depression, anxiety, relational stagnation, identity crises. Nothing is "broken" yet, but everything feels constrained.

The Rebbe's insight is strikingly modern: the most decisive moment is not when things collapse, but when pressure first appears. In trauma theory, early intervention during the stress phase is far more effective than treatment after collapse. Asarah b'Tevet represents that window of intervention.

Teshuvah as Psychological Reorientation

The Rebbe describes Asarah b'Tevet as an et ratzon, a moment uniquely suited for teshuvah. In therapeutic terms, teshuvah is not guilt or self-criticism. It is cognitive and emotional reorientation.

Teshuvah means reclaiming agency.

In psychotherapy, especially in Acceptance and Commitment Therapy and trauma-informed approaches, healing begins when a person reconnects with values and meaning despite external pressure. Teshuvah does exactly this. It shifts a person from helplessness to intentionality. The siege does not disappear immediately, but the internal posture changes from collapse to engagement.

The Rebbe emphasizes that if teshuvah had happened at this early stage, the entire destructive chain could have been prevented. Modern psychology would agree: when meaning is restored early, deterioration is often halted.

Iron: Rigidity Versus Resilience

The maamar's extended discussion of iron is psychologically profound. Iron is dangerous when rigid. It destroys. But iron is also the strongest building material when properly integrated.

In therapy, rigidity is often the problem. Cognitive rigidity, emotional inflexibility, identity foreclosure. These are the traits that make people break under pressure. However, resilience is not softness. It is flexible strength.

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

The Rebbe reframes iron as something that must be transformed, not eliminated. This aligns with contemporary trauma research, which shows that resilience comes from integrating strength with adaptability. The goal is not to become fragile, but to become strong without being brittle.

The Third Temple being associated with iron is a radical statement: the very traits that once contributed to destruction, when refined, become the foundation of permanence.

Exile as Seed, Not Failure

One of the Rebbe's most psychologically aligned metaphors is exile as planting. Modern developmental psychology emphasizes that growth often begins with disintegration. Erik Erikson, Viktor Frankl, and contemporary post-traumatic growth research all describe how meaning emerges after loss, not despite it.

The seed must decompose to grow.

The Rebbe is explicit: exile is not a detour from redemption. It is the mechanism through which redemption grows. This reframes suffering from something meaningless to something directional. Not all pain is good, but pain that is metabolized through values becomes generative.

This reframing is one of the strongest predictors of recovery in psychotherapy.

Vayechi: Identity Continuity Under Stress

Yaakov lives in Egypt, the archetype of psychological exile. Yet the Torah says Vayechi, he lived. Not survived. Lived.

In modern terms, Yaakov maintains identity coherence under extreme contextual pressure. His values, narrative, and sense of self remain intact. This is precisely what trauma-resilient individuals demonstrate. Their environment changes, but their internal compass does not collapse.

The Rebbe teaches that Yaakov's life continues through his children because identity transmitted through action and education outlives circumstance. In psychotherapy, this maps onto intergenerational resilience. Children internalize not comfort, but meaning modeled under pressure.

Action as Antidote to Helplessness

A central TPX insight here is the Rebbe's insistence that even deciding to add one mitzvah already constitutes planting. This is deeply aligned with behavioral psychology.

Depression and trauma thrive on passivity and helplessness. The smallest intentional action restores agency. Even before results appear, the nervous system registers movement.

The Rebbe

Sichas Nun Beis

Vayechi

The Rebbe anticipates this: the decision itself already changes reality. In therapeutic language, this is behavioral activation. Action precedes motivation, not the other way around.

Modern Story: A Clinically Familiar Redemption

A licensed therapist in New York once described a patient who came to her during what he called “the beginning of everything falling apart.” He had not lost his job, marriage, or health, but felt surrounded. He used the word trapped.

Rather than focusing on symptom reduction, the therapist asked him to choose one daily action aligned with who he wanted to be, not who he felt like. He chose to read ten minutes a day to his daughter.

Nothing dramatic changed at first. But over months, his sense of identity stabilized. His anxiety decreased. His relationships improved. Years later, he said the crisis never fully materialized. It dissolved.

In retrospect, he realized the siege never breached the walls.

Integrated Takeaway

The Rebbe is offering a psychologically rigorous model:

Pressure is not the enemy. Rigidity is.

Early reorientation is more powerful than late repair.

Action rooted in meaning transforms stress into growth.

Exile, when lived with integrity, becomes the architecture of redemption.

In modern terms, this maamar is a blueprint for resilience, post-traumatic growth, and identity preservation in an age of chronic stress. It teaches not how to escape siege, but how to build eternity within it. **END NOTE]**